

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslų kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Šiuolaikinė lietuvių literatūra	Filologija H004	Filologijos	Lietuvių literatūros
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
	8		

Dalyko anotacija

Dalykas skirtas doktorantams. Dalyko tikslas – suvokti, įvardinti, apibrėžti ir kritiškai analizuoti šiuolaikinės lietuvių literatūros procesus: pažinti atskirus 20-ojo amžiaus paskutiniųjų ir 21-ojo amžiaus pirmųjų dešimtmečių lietuvių autorius, kūrinius, bendras kultūros ir meno tendencijas, individualias stilistines sistemas, laisvai ir įtikinamai argumentuoti savo vertinimą, išsakyti autentišką, tačiau pagrįstą požiūrį. Šio dalyko objektas – kūriniai ir kontekstai, sociologinis kultūros klimatas, išsiskiriantys arba blankūs reiškiniai, kurie aiškinami patikimos lietuvių ir užsienio literatūros kritikos, teorijos šviesoje. Siūloma ieškoti tarpdisciplininių, tarpkultūrinių paralelių, ieškoti lietuvių literatūros būklės priežasčių platesniuose kultūros ir humanistikos kontekstuose. Šiuolaikiniai Europos literatūros, teorijos, meno kontekstai yra būtini suprasti laisvos minties ir raiškos vyksmui. Chronologinis tyrinėjamos literatūros atskaitos taškas – šaltojo karo laikotarpis, sovietinė ir posovietinė, nepriklausomos Lietuvos literatūra: nepriklausomybės pradžia neišvengiamai susijusi su nutylėtais, pražiūrėtais, draudžiamais kūriniais. Svarbus šio dalyko uždavinys – svarstyti autoritetų ir reiškinų naujumo klausimus, gebėti per reiškinį žvelgti į gilesnius kultūros sluoksnius, analizuoti lietuvių mentaliteto, kitatautiškumo, kitoniškumo klausimus, svarstyti klasikos ir populiarumo dalykus, žanrinius pokyčius, suvokti naujų medijų sistemoje atsidūrusios grožinės literatūros savybes.

Pagrindinė literatūra

Vytautas Kubilius, *XX amžiaus literatūra*, 1995, Vilnius: Alma littera.

Saulius Žukas, *Žmogaus vaizdavimas lietuvių literatūroje*, 1995, Vilnius: Baltos lankos.

Dalia Satkauskytė, *Lietuvių poezijos kalbinė savimonė: raidos tendencijos*, 1996, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas.

Albertas Zalatorius, *Literatūra ir laisvė*, 1998, Vilnius: Baltos lankos.

Viktorija Daujotytė, *Parašyta moterų*, 2001, Vilnius: Alma littera.

Naujausioji lietuvių literatūra / 1988 – 2002 / [Sud. G. Viliūnas], Vilnius: Alma littera, 2003.

Czesław Miłosz, *O podróżach w czasie*, Krakow: Wydawnictwo znak, 2004.

Rimvydas Šilbajoris, *Poezijos skaitymai*, Chicago: Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas, 2004.

Audinga Peluritytė, *Senieji mitai, naujieji pasakojimai / Apie naujausią lietuvių literatūrą*, Vilnius: Gimtasis žodis, 2006.

Jūratė Sprindytė, *Prozos būsenos 1988 – 2005 / Naujosios literatūros studijos /*, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2006.

Marijus Šidlauskas, *Orfėjas mokėjo lietuviškai*, 2006, Vilnius: Homo liber.

Violeta Kelertienė, *Baltijos postkolonializmas: Kritika (Baltic Postcolonialism: A Critical Reader)*, 2010, Amsterdam, New York.

Dalia Cidzikaitė, *Kitas lietuvių prozoje*, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2007.

XX amžiaus literatūros teorijos: konceptualioji kritika [kolektyvinė monografija, sud. A. Jurgutienė], 2010, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas.

Lithuanian Literature in the Post Soviet Period [ed. by M. Kvietkauskas], 2011, Amsterdam-NY.

Audinga Peluritytė – Tikuišienė, *Naujoji lietuvių literatūra*, 2011, Vilniaus universiteto leidykla.

Lietuviškumo ribos: tautinių vertybių kaita XX amžiaus pabaigos–XXI amžiaus pradžios lietuvių (e)migrantų autorių literatūroje [kolektyvinė monografija, sud. Ž. Kolevinskienė], 2013, Vilnius: Edukologija.

Tarp estetikos ir politikos. Lietuvių literatūra sovietmečiu [kolektyvinė monografija, sud. D. Satkauskytė], 2015, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas.

Vytautas Rubavčius, *Vėluojanti savastis*, 2015, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla.

Kavolis Vytautas, *Moterys ir vyrai lietuvių kultūroje*, 2016, Vilnius: Apostrofa.

Audinga Peluritytė – Tikuišienė, *Ribos architektūra: šiuolaikinė lietuvių literatūra ir kontekstai*, 2016, Vilniaus universiteto leidykla.

Elena Baliutytė, *Eduardas Mieželaitis tarp Rytų ir Vakarų: Pasivaikščiojimas su Waltu Whitmanu ir staugsmas su Allenu Ginsbergu*, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2019.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Doc. Audinga Peluritytė – Tikuišienė	Dr.	<u>Mokslo straipsnis</u> History in Contemporary Lithuanian Literature, Current State of Literary Theory, Research and Criticism in (Non-“Centric”) National Cultures. <i>Interlitteraria</i> , Vol. 25 No. 2 (2020), (4 – 407 p.)
		<u>Mokslo straipsnis</u> Lietuvių literatūra istorinės tiesos paieškose: trys nepriklausomybės dešimtmečiai, <i>Literatūra</i> , 2021, Nr. 63 (1; 8 – 28 p.)
		<u>Mokslo straipsnis</u> Pasaulis pagal Kornelijų Platelį, <i>Susitikimai prieblandoje</i> , Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2020 (6 – 37 p.)
		<u>Mokslo straipsnis</u> The Semantics of the Void in Two Novels: Gone with the Dreams by Jurga Ivanauskaitė and “Buddha’s Little Finger (aka Chapaev and Void) by Victor Pelevin, <i>Studia Rossica Poznaniensia</i> (priimta spaudai 2022.09.19.)
		<u>Sudaryti mokslo leidiniai:</u> Literatūra (žurnalas), Nr. 63 (1) (2021).

Patvirtinta Doktorantūros komiteto posėdyje 2023-01-13, Nr. (7.17 E) 15600-KT-16.

Doktorantūros komiteto pirmininkė prof. dr. Meilutė Ramonienė